

Έργο: «Ένταξη παιδιών παλιννοστούντων και αλλοδαπών στο σχολείο- για τη Δευτεροβάθμια εκπαίδευση (Γυμνάσιο)»

Σε συνεργασία με την Περιφερειακή Διεύθυνση Π.Ε. & Δ.Ε. Νοτίου Αιγαίου

ΗΜΕΡΙΔΑ

Το νέο κοινωνιολογικό πλαίσιο του πολυπολιτισμικού σχολείου

ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ ΕΙΣΗΓΗΣΕΩΝ

Σύρος

**Πολυπολιτισμικότητα και διαπολιτισμική εκπαίδευση:
η εκπαιδευτική πολιτική στην Ελλάδα**

Σοφία Παντελίδου

**Προϊσταμένη Τμήματος
Επιστ/κής & Παιδ/κής Καθοδήγησης
Β/θμιας Εκπαίδευσης
Π. Δ. Ε. Νοτίου Αιγαίου**

mail@naigaiou.pde.sch.gr

Στην ανθρωπότητα του 21ου αιώνα, η πολυπολιτισμικότητα στην ελληνική κοινωνία και συνακόλουθα στο ελληνικό σχολείο, αποτελεί μια πραγματικότητα.

Η ελληνική πολιτεία, το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, με γνώμονα την ομαλή ένταξη των παιδιών στο εκπαιδευτικό σύστημα και την ελληνική κοινωνία, υιοθετεί επίσημα την προσέγγιση της Διαπολιτισμικής Αγωγής.

Η διαπολιτισμική εκπαίδευση συνδέεται άμεσα με την κατάργηση των διακρίσεων, την ισονομία, την αλληλοκατανόηση, την αλληλοαποδοχή και την αλληλεγγύη και απευθύνεται τόσο στις κοινωνικές ομάδες με πολιτισμικές ιδιαιτερότητες όσο και στον πληθυσμό της κυρίαρχης πολιτισμικής ταυτότητας, στοχεύοντας στο άνοιγμα του σχολείου στον κοινωνικό περίγυρο, όπως αυτός παρουσιάζεται με τις αντιθέσεις και τις συγκρούσεις του.

Η φιλοσοφία της παιδαγωγικής στην εκπαίδευση των αλλοδαπών

Μαρία Βασιλάκη

Σχολική σύμβουλος
φιλόλογων Κυκλάδων

ypatia@hol.gr

Η φιλοσοφία της Παιδαγωγικής για την εκπαίδευση των αλλοδαπών εκφράζεται με διαφορετικές προσεγγίσεις-μοντέλα που έχουν διαμορφωθεί στη διάρκεια του χρόνου. Τα μοντέλα αυτά υπαγορεύουν τις παιδαγωγικές και εκπαιδευτικές πρακτικές, τις οποίες θέτει σε εφαρμογή η εκάστοτε πολιτική βούληση, αφού, προηγουμένως, σταθμίσει τις ιδιαίτερες συνθήκες που επικρατούν, τις κοινωνικές επιταγές, την πολιτισμική ωριμότητα και τα οράματά της.

Στην εισήγησή μας θα εκθέσουμε με συντομία αυτά τα μοντέλα, από τα οποία η χώρα μας έχει επιλέξει να υιοθετήσει το διαπολιτισμικό, εφαρμόζοντας μίαν εκπαίδευση που καλλιεργεί την κατανόηση, την αποδοχή και την ανοχή του διαφορετικού καθώς και την προώθηση του σεβασμού των άλλων πολιτισμών.

Θα γνωρίσουμε, σε γενικές γραμμές, τις αρχές από τις οποίες πρέπει να διέπεται η διαπολιτισμική αγωγή, τους σκοπούς και τους στόχους της, και, αντίστοιχα, με ποιον τρόπο πρέπει να διαμορφώνονται τα αναλυτικά προγράμματα και οι μέθοδοι διδασκαλίας, μέσα σε ένα πολυπολιτισμικό περιβάλλον.

Κρίνουμε σκόπιμο, στη συνέχεια, να παραθέσουμε, επιγραμματικά, τα διοικητικά μέτρα που έχουν ληφθεί από την ελληνική πολιτεία για τους παλιννοστούντες και αλλοδαπούς, όπως αυτά συνάγονται από τη σχετική νομοθεσία.

Τελειώνοντας, θα εστιάσουμε την προσοχή μας στις πρόσφατες μεταρρυθμιστικές προσπάθειες στο χώρο του σχολείου, οι οποίες, στο σύνολό τους, λαμβάνουν υπόψη την ετερότητα και συνδιαμορφώνουν μία προσπάθεια, ώστε το σχολείο να αλλάξει και να εναρμονιστεί με τη νέα πραγματικότητα και το σύγχρονο διεθνές περιβάλλον.

Κοινωνιολογική προσέγγιση στη διαπολιτισμική και πολυπολιτισμική αγωγή στην Ελλάδα

Ηλίας Τουλιάς

Σχολικός σύμβουλος
φιλόλογων Κυκλάδων

toulias.ilias@yahoo.com

Το ζήτημα της πολυπολιτισμικής εκπαίδευσης είναι πολυδιάστατο και δεν περιορίζεται μόνο στο σχεδιασμό και στην εφαρμογή μιας εκπαιδευτικής πολιτικής. Η εκπαίδευση, γενικότερα ως θεσμός, διαμορφώνει και διαμορφώνεται από την ίδια την κοινωνία. Παράλληλα αντικατοπτρίζει τις ανάγκες διατήρησης και αναπαραγωγής της μέσω του διπλού ρόλου της ως θεσμός κοινωνικοποίησης αλλά και κοινωνικού ελέγχου. Επομένως, η εκπαίδευση των πολιτισμικών μειονοτήτων αποτελεί μια προέκταση των αναγκών της ίδιας της κοινωνίας και ιδιαίτερα της κυβερνητικής πολιτικής, για τον τρόπο με τον οποίο θα διαχειριστεί αυτήν την πολυπολιτισμική πολυμορφία.

Οι έρευνες που έχουν πραγματοποιηθεί τα τελευταία πενήντα χρόνια στο πεδίο της Κοινωνιολογίας της Εκπαίδευσης έχουν αποδείξει ότι ο βαθμός επιτυχίας ενός μαθητή στο σχολείο συναρτάται άμεσα με ποικίλες εξωεκπαιδευτικές – κοινωνικές συνιστώσες, οι οποίες καθορίζουν σε σημαντικό βαθμό τόσο την εκπαιδευτική επιτυχία του όσο και τις πιθανότητες που θα έχει στο μέλλον να παρουσιάσει ανοδική εκπαιδευτική, και κατ' επέκταση, ανοδική κοινωνική κινητικότητα.

Αποτύπωση της λειτουργίας τμημάτων γλωσσικής ενίσχυσης στο Γυμνάσιο Μυκόνου

Αλεξάνδρα Χριστοφορίδου

Φιλολόγος

alex_xristof@yahoo.gr

Η αντιμετώπιση της σχολικής αποτυχίας των παλιννοστώντων και αλλοδαπών μαθητών και η ισότιμη εκπαίδευσή τους με γηγενείς μαθητές αποτελούν ζητήματα της σύγχρονης ελληνικής σχολικής πραγματικότητας που επιζητούν λύση. Προς αυτήν την κατεύθυνση λειτούργησαν τη σχολική χρονιά 2007-2008 τμήματα ενισχυτικής διδασκαλίας της ελληνικής γλώσσας στο Γυμνάσιο Μυκόνου, που εντάσσονταν στο Έργο «Ένταξη παιδιών παλιννοστώντων και αλλοδαπών στο σχολείο- για τη Δευτεροβάθμια εκπαίδευση (Γυμνάσιο)».

Θέμα της εισήγησης αποτελεί η παρουσίαση της δημιουργίας και του τρόπου λειτουργίας των τμημάτων αυτών στο Γυμνάσιο Μυκόνου. Δίνονται στοιχεία για το οργανωτικό σχήμα διδασκαλίας που επιλέχθηκε, για το σχεδιασμό της διδασκαλίας και τη διδακτική πράξη εντός της σχολικής αίθουσας, για τις δραστηριότητες που ενεργοποίησαν τους μαθητές και για την επίδραση που φαίνεται να υπήρξε όχι μόνο στο γνωστικό αλλά και στο συναισθηματικό κόσμο των μαθητών. Παρουσιάζεται επίσης η δημιουργία και η έκδοση λευκώματος, με σκοπό την προβολή στοιχείων της πολιτισμικής κληρονομιάς των αλλοδαπών και παλιννοστώντων μαθητών.

Τμήματα ενισχυτικής διδασκαλίας της ελληνικής γλώσσας στο Γυμνάσιο Καλυθιών: Αποτίμηση της δράσης

Αγάπη-Ασημένη Σαββάκη

Φιλολογος

psemper06033@rhodes.aegean.gr

Η εισήγηση παρουσιάζει την υλοποίηση τμημάτων ενισχυτικής διδασκαλίας της γλώσσας που πραγματοποιήθηκαν στο Γυμνάσιο Καλυθιών Ρόδου στο πλαίσιο του Έργου «Ένταξη παιδιών παλιννοστούντων και αλλοδαπών στο σχολείο- για τη Δευτεροβάθμια εκπαίδευση (Γυμνάσιο)».

Αφού παρουσιαστούν στοιχεία για τη μαθητική σύσταση του σχολείου, γίνεται αναφορά στα κριτήρια, βάσει των οποίων συγκροτήθηκαν τα τμήματα ενισχυτικής διδασκαλίας της γλώσσας. Στη συνέχεια γίνεται λόγος για τη μεθόδευση της διδασκαλίας, που δομήθηκε στους άξονες της διδασκαλίας της ελληνικής γλώσσας ως δεύτερης με εφαρμογή ειδικών τεστ γλωσσομάθειας και με χρήση ειδικού υλικού για τη διδασκαλία της γλώσσας, καθώς επίσης και στην ανταπόκριση των μαθητών, η οποία υπήρξε θετική.

Μέρος της εισήγησης αφιερώνεται στην περιγραφή δράσης που υλοποιήθηκε στο πνεύμα της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης (*Ημέρα Πολιτισμού*) με στόχο την γνωριμία της μαθητικής – αλλά και τα ευρύτερης τοπικής - κοινότητας με το διαφορετικό πολιτισμικό υπόβαθρο των αλλογενών μαθητών του σχολείου.

Η κατάκτηση της ελληνικής γλώσσας ως μέσο σχολικής προόδου και κοινωνικής ένταξης: Διαπιστώσεις από εφαρμογές σε πανελλαδική κλίμακα

Ζωή Παπαναούμ

Καθηγήτρια Α.Π.Θ.

zoipapa@edlit.auth.gr

Η κατάκτηση της ελληνικής γλώσσας από τους αλλοδαπούς μαθητές που διαμένουν στη χώρα μας δεν είναι μόνο το μέσο που τους διευκολύνει στην επικοινωνία τους με τους συμμαθητές, τους δασκάλους τους και τον κοινωνικό τους περίγυρο. Είναι η πρωταρχική προϋπόθεση για να μπορέσουν να ωφεληθούν από τη διδασκαλία και την αγωγή που προσφέρει το σχολικό μας σύστημα. Πιο ορατά είναι τα οφέλη στη γνωστική σφαίρα, με καλές επιδόσεις στα μαθήματα, εξίσου όμως σημαντικά είναι και τα οφέλη που αποκομίζουν στην ψυχοκοινωνική και συναισθηματική τους ανάπτυξη.

Στην εισήγηση αυτή παρουσιάζονται στοιχεία για την επίδραση που είχε η διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας σε 3.500 περίπου μαθητές στο πλαίσιο του Έργου «Ένταξη παιδιών παλιννοστούντων και αλλοδαπών στο σχολείο- για τη Δευτεροβάθμια εκπαίδευση (Γυμνάσιο)», που βρίσκεται στη φάση της ολοκλήρωσης (web.auth.gr/eppas). Τα στοιχεία αντλούνται κυρίως από εκθέσεις των διευθυντών των σχολείων και των φιλολόγων που διδάξαν. Επίσης, παρουσιάζονται επιγραμματικά τρόποι οργάνωσης της διδασκαλίας της ελληνικής, που αποδείχθηκαν λειτουργικοί, καθώς και δυσκολίες που χρειάστηκε να αντιμετωπιστούν. Γενική διαπίστωση αποτελεί το γεγονός ότι σε όλες σχεδόν τις περιπτώσεις η βελτίωση ήταν από σημαντική έως πραγματικά θεαματική, με κύριο συντελεστή την ειδημοσύνη των εκπαιδευτικών που διδάξαν, την αποδοχή και συνεργασία από πλευράς εκπαιδευτικών και την υποστήριξη από τη διεύθυνση του σχολείου.